

KRESZÁN LAJOS

1912. október 25. Gödöllő, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye -
1963. szeptember 20. Budapest

FŐBB TISZTSÉGEI

Az MSZMP Ganz Vagon- és Gépgyári Ideiglenes Intéző Bizottsága elnöke	1956. november-1957. június
Az MSZMP KB tagja	1957. június 29.-1962. november 24.
Az MSZMP Ganz Vagon- és Gépgyári Bizottsága első titkára	1957. június-1959. február
A Ganz-MÁVAG Mozdony-, Vagon- és Gépgyár Üzemi Bizottsága elnöke	1959. február-1963. szeptember

PÁLYÁJA

Munkáscsaládban született, apját Kreszán Józsefnek, anyját Andrásy Erzsébetnek hívták. Szüleit hamar elvesztette, rokonoknál nevelkedett, illetve menhelyen nőtt fel.

A hat elemi osztályt Gödöllőn, Rákosszentmihályon és a fővárosban végezte, majd tizenhat éves koráig cselédként dolgozott. 1928-tól vasesztergályos szakmát tanult a Ganz és Társa Danubius Villamossági Gép-, Vagon- és Hajógyár Rt. üzemében. Segédlevelének megszerzése után is ott kapott munkát. 1932-ben belépett a Magyarországi Szociáldemokrata Pártba, de 1943-ben párttagságát megszüntette. 1934-ben kezdte sorkatonai szolgálatát az esztergomi utászokhoz, majd a katonaságtól leszerelve folytatta munkáját korábbi munkahelyén.

1945-ben a bevonuló szovjet csapatok elfogták, s hadifogolyként Groznijba hurcolták, ahol 1948. decemberi hazatéréséig egy garázsban dolgozott. 1949-től a három évvel korábban államosított, akkor feldarabolt Ganz-konzern Ganz Vagon- és Gépgyár néven önállósult egységében alkalmazták. 1950. márciusban felvették a Magyar Dolgozók Pártjába. 1951. decembertől rövid ideig a vagonosztály főtechnológusa volt. 1952-ben öt hónapos pártiskolára küldték, amelynek elvégzése után a gyári pártszervezet szervezőtitkárának javasolták, de a jelölést nem fogadta el a budapesti pártbizottság. 1954-ben az üzemi bizottság elnökének tették meg, munka mellett kétéves szakszervezeti főiskolát végzett.

1956. novemberben csatlakozott a forradalom napjaiban széthullott MDP utódként létrehozott Magyar Szocialista Munkáspárthoz, s a párt Ganz Vagon- és Gépgyárban megalakított ideiglenes intéző bizottságának elnöke, illetve 1957. júliustól a gyár pártbizottságának első titkára lett. Az MSZMP Budapesti Ideiglenes Intéző Bizottsága 1956. december 8-i ülésén keményebb megtorlást szorgalmazott a forradalmárokkal szemben: „Vágjunk oda, ahova kell. Olvastam, hogy letartóztatták azokat, akik bátor tisztjeinket lelőtték. Ezeket fel kell kötni, nem kell letartóztatni és utána másnap kiengedni.”

Az MSZMP 1957. júniusi országos pártértekezletén beválasztották a Központi Bizottságba, amelynek élete végéig tagja maradt. 1959. februárban a Ganz Vagon- és Gépgyár és a MÁVAG egyesítése után a két üzemben a korábbi függetlenített párttitkári állásokat megszüntették. Ezt követően az egyesített üzemi bizottság elnökeként és szakszervezeti titkárként tevékenykedett tovább haláláig. Társadalmi funkciói közül megemlíthető az Országos Béketanács alelnöki posztja, valamint a Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Vas- és Fémipari Dolgozók Szakszervezete elnökségi tagsága.

FORRÁSOK

Az MDP Budapesti Pártbizottsága 1951. június 18-i ülésének jegyzőkönyve. Budapest Főváros Levéltára XXXV.95.a. 36. őrzési egység

Az MDP Budapesti Pártbizottsága 1953. június 9-i ülésének jegyzőkönyve. Budapest Főváros Levéltára XXXV.95.a. 78. őrzési egység